siekis – prisidėti prie geriausių Europos ir pasaulio universitetų akademinių tradicijų išlaikymo ir puoselėjimo, akademinės dvasios kūrimo Saulėtekio technologijų slėnyje. VU biblioteka inicijuoja „žalios“, gamtą tausojančios bibliotekos idėją ir jau ne pirmą kartą kviečia tapti socialiai atsakingiems.

„Simbolinis sutapimas, kad būtent šiais jubiliejiniais metais mes pradedame kurti naują biblioteką. Vilniaus universiteto biblioteka – jungtis tarp istorijos atminties ir modernumo. Mokslinės komunikacijos ir informacijos centrą kuriame ateičiai, taigi koks jisai bus, priklauso nuo mūsų – kuriančių, dirbančių ir modeliuojančių bibliotekos ateitį. Tikiu, kad su visų pagalba padarysime taip, kad centras būtų žinomas ne tik Lietuvoje“, – susirinkusius sveikino VU bibliotekos generalinė direktorė Irena Krivienė.

Įbetonavus kapsulę, šventė persikėlė į bibliotekos P. Smuglevičiaus salę, kur buvo atidaryta bibliotekos 440 metų sukakčiai skirta paroda *Quod thesaurus sapientiae potissime sit in libris* (...būtent knygose slypi išminties lobynas). Renginys prasidėjo klasikinės gitaros garsais; ja skambino Aurimas Driukas.

Parodoje eksponuotos per ilgus bibliotekos gyvavimo metus surinktos knygų kolekcijos, patys įdomiausi ir vertingiausi XVI–XIX a. spaudiniai: bibliotekos mecenatų (Jurgio Albinijaus, Žygimanto Augusto ir kt.), Europos valstybių monarchų bei didikų (Liudviko XIII, kunigaikščių Gizų ir kt.) asmeninių bibliotekų knygos, unikalūs, ranka spalvintomis graviūromis iliustruoti, garsių knygrišių auksinti, ornamentuotais viršeliais įrišti leidiniai, knygos, kurių turinys (M. Koperniko, A. Vezalijaus veikalai, alchemijos traktatai, kriptologijos pradmenys ir kt.) dar ir mūsų laikais tebekelia nuostabą. Didžioji dalis dokumentų rodoma pirmą kartą. Taip pat eksponuoti įvairūs istoriniai dokumentai, įdomūs ir vertingi moksline bei menine prasme. Kai kurie puošniai iliuminuoti, dalis – su autentiškais parašais ir antspaudais.

Indrė Zalieskienė

Knygos žymeklių paroda. Balandžio 27 d. Lietuvos medicinos bibliotekoje atidaryta Miglės Jonaitienės knygos žymeklių paroda „Lapeliai iš pajūrio dienoraščio“.

Augusi menininkų šeimoje M. Jonaitienė pasirinko bibliotekininkystę. 1988 m. baigusi Vilniaus universitetą ji dirba Palangos viešojoje bibliotekoje. „Kasdien tarp knygų ir žmonių. Knygose ieškau atsakymų į savo ir skaitytojų klausimus,“ – sako Miglė.

Prieš keletą metų ji pradėjo kurti knygos žymeklius. Parodos autorė pasakoja, kad šie piešinukai atsirado iš kito jos mėgstamo užsiėmimo – pasivaikščiojimo pajūriu. „ Pailgi siauri popierėliai – mano nenuilstantys pagalbininkai“. Pradėjusi nuo piešinukų , dabar Miglė piešia juodu ir spalvotu tušu, taip pat bando ir

Bibliotekininkė iš Palangos M. Jonaitienė LMB surengė autorinę knygos žymeklių parodą

kitas grafikos technikas – lino raižinius ir ofortus. Savo darbelius – ekslibrisus, šventinius atvirukus ir knygos žymeklius dovanoja draugams ir pažįstamiems, skaitytojams. M. Jonaitienės kūriniai buvo eksponuoti Klaipėdos, Nidos, Panevėžio ir kitų miestų bibliotekose.

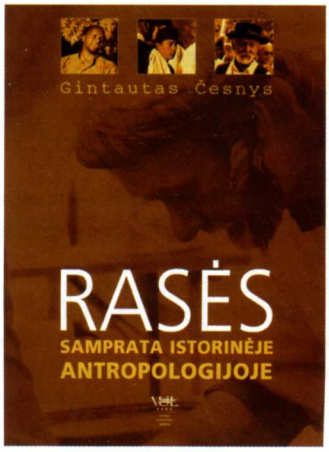
Susirinkusieji į parodos atidarymą Medicinos bibliotekoje smalsiai apžiūrinėjo preciziškai atliktus naujausius jos darbus. Jais žavėjosi dailininkė Aušra Čapskytė ir linkėjo autorei sėkmės, o Viktorija Daniliauskaitė patarė kurti miniatiūras. Tad tikimės, kad kitose mūsų viešnios parodose sulauksime naujų bandymų.

***

Paminėtas įžymaus antropologo 70-metis. Balandžio 23 d. Lietuvos medicinos bibliotekoje atidaryta paroda, skirta gydytojui anatomui ir antropologui, habilituotam biomedicinos mokslų daktarui, ilgamečiam Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanui, profesoriui Gintautui Česniui (1940–2009). Į parodos atidarymą susirinko gausus būrys profesoriaus kolegų, kurso draugų, giminių. Prisiminimais dalijosi VU Medicinos fakulteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedros vedėja prof. habil. dr. Janina Tutkuvienė, VU Mokslo muziejaus direktorius m. dr. Ramūnas Kondratas. Profesoriaus Česnio kurso bičiulė doc. Vida Domarkienė papasakojo apie savo iš tiesų neeilinį kursą, kuriame studijavo dabar jau žinomi daktarai mokslininkai Dalia Čepaitė-Triponienė, Egidijus Barkauskas, Algimantas Raugalė, Giedrius Uždavinys ir kt. Renginyje taip pat dalyvavo aktorė Gražina Urbonaitė, Vilniaus mokytojų namų liaudiškos muzikos ansamblis „Kankleliai“ (vad. Daiva Kubiliūtė-Čičinskienė). Prof. G. Česnys daug metų dainavo šiame ansamblyje.

Parodos stenduose – monografijos, mokymo ir metodinės priemonės, kiti leidiniai ir tik nedidelė dalis iš jo mokslinių, populiariųjų publikacijų, straipsnių enciklopedijoms. Taip pat renginio išvakarėse pasirodžiusi naujausia profesoriaus knyga „Rasės samprata istorinėje antropologijoje“, kurią jis dar spėjo parengti spaudai. Gausybė nuotraukų: su kolegomis, studentais, archeologinėse ekspedicijose, prie V.Kudirkos paminklo; mokyklos ir žavios jaunystės dienų; tėvų nuotraukos. Tėveliui, Sibiro tremtyje žuvusiam nepriklausomos Lietuvos pedagogui Antanui Česniui (1901–1944) paskyrė studiją „Didžiuojuosi savo Tėvu“, kurią laikė tarytum trečiąja disertacija.

Ši paroda Medicinos bibliotekoje surengta neatsitiktinai. Baigęs medicinos studijas ir pradėjęs dirbti asistentu G. Česnys ieškojo papildomo darbo. Kurso draugas gydytojas ir bibliografas Vladas Šimkūnas pasiūlė pusę bibliografo etato savo vadovaujamame Medicinos bibliotekos Bibliografijos skyriuje. Ir praėjus dešimtmečiams tuos metus profesorius prisiminė: „Pirmiausia nugrimzdau į spaudos pasaulį – knygų ir straipsnių okeaną, paieškų labirintus, informacinių leidinių ir katalogų vingrybes. ... ši biblioteka (taip pat ir kitos) man tapo kaip žuviai vanduo. Vėliau man nebuvo jokios bėdos susigaudyti net ir didžiausiose bibliotekose ir net archyvuose, kai rengiau mokslo darbus. Antra, tapau pusiau profesionaliu, bet visada ištikimu bibliografu. (...) Tad pasidariau reiklus šaltinių aprašui: jo laikausi pats, rengdamas darbus, ir to reikalauju iš kitų.“ Bibliotekoje parašė savo pirmąjį mokslo straipsnį (žurnale „Sveikatos apsauga“, 1965), sudarė (kartu su T. Dragūniene) bibliografinę rodyklę „Komplikacijos gydant antibiotikais“ (1966). Vėliau buvo atsakingasis bibliografinės rodyklės „Kasos anatomija ir fiziologija“ (1972) redaktorius ir „Lietuviškosios medicininės literatūros“ V–XI tomų redkolegijos narys. Profesorius yra prisipažinęs, kad darbo bibliotekoje patirtis įsirėžė visam gyvenimui.

Nors buvo linkęs į teatrą ir muziką, bet tapo antropologu – „žymiausiu istoriku tarp medikų ir žinomiausiu mediku tarp istorikų ir archeologų“. Visą savo gyvenimą prof. G. Česnys susiejo su Vilniaus universiteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra – nuo asistento (1974) ir docento (1974) iki profesoriaus (1988) ir katedros vedėjo (1988–2001), o 1990 m. buvo išrinktas Medicinos fakulteto dekanu ir šias pareigas ėjo dvi kadencijas – dešimtį metų.

Apie savo visuomeninę veiklą profesorius yra sakęs: „Nors nebuvau apsigimęs visuomenininkas, bet teko to imtis“. 1990–2000 m.

jis buvo Medicinos fakulteto Tarybos pirmininkas, Vilniaus universiteto Tarybos ir senato narys. 1991–1993 m. dirbo Lietuvos mokslo taryboje, nuo 1995 m. – Mokslo ir enciklopedijų leidybos institute. 1997 m. išrinktas Lietuvos mokslų akademijos nariu ekspertu. Vadovavo Žmogaus morfologijos komisijai. Dirbo Nacionalinės sveikatos taryboje (1998) ir Vilniaus miesto taryboje (2000). 1999 m. išrinktas Labdaros ir paramos fondo V.Kudirkos vardui įamžinti steigėjų pirmininku. G. Česnys įdėjo daug pastangų, kad 2009 m. būtų pastatytas paminklas V.Kudirkai. Profesorius yra knygų „Lietuvos himnas" (2005) ir „Tautos kilmė" (2006) bendraautoris.

Janina Valančiūtė

APSKRIČIŲ VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
Vilnius

Pavasariniai renginiai. Prasidėjus pavasariui, knygos ir skaitymo populiarinimo renginių miesto ir apskrities gyventojams, nepaisant šalies bibliotekas užklupusio sunkmečio, A. Mickevičiaus bibliotekoje nė kiek nesumažėjo.

Kovo 2 d. parodų salėje buvo atidaryta Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto dailės ir technologijų pedagogikos specialybės studentų darbų paroda. Čia eksponuoti 2004–2009 m. absolventų darbai.

Žaisminga Vaikų ir jaunimo dailės studijos „Kregždutė" auklėtinių piešinių paroda „Gyvybės žalias medis", skirta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečiui, kovo 3 d. buvo atidengta bibliotekos laiptinėje. Ši studija (vad. tapytoja Loreta Zdanavičienė) glaudžiai bendradarbiauja su A. Mickevičiaus biblioteka.

Bibliotekos skaitytojų dėmesio Abonemento skyriuje susilaukė ir kovo 10 d. pristatyta Baltarusijos fotografų asociacijos nario, žymaus dailininko Dzianio Ramaniuko nuotraukų paroda „Vilniaus senamiesčio vaizdai". Daugiausia jų skirta istoriniam Vilniui. Dabar D. Ramaniukas yra Baltarusijos informacinio centro Lietuvoje darbuotojas, jau ketverius metus fotografuoja miestą, rodo jo grožį.

Bibliotekos parodų salėje kovo 15 d. duris atvėrė nauja dailininkės Filomenos Linčiūtės-Vaitiekūnienės tapybos paroda „Pažadėtosios žemės takais". Joje eksponuoti darbai – tai autorės kelionės po Izraelio istorines vietas savotiškas kūrybinis apmąstymas ir emocionalus pasivaikščiojimas Pažadėtosios Žemės takais.

Nemažo šurmulio susilaukė kovo 29 d. bibliotekos Abonemento skyriuje atidaryta nuotaikinga, gerai žinomo dailininko, karikatūristo Jono Varno „Politinių karikatūrų paroda". Joje netrūko nei komiškų situacijų, nei gražaus humoro.

Kovo mėnesio pabaigoje bibliotekos Skaitytojų klubas pakvietė narius į Austrų literatūros skaityklą pokalbiui apie italų rašytojo Alessandro Baricco knygą „Novečentas" (2009). Tai knyga apie fortepijono virtuozą, savitos filosofijos asmenybę.

Balandžio 6 d. bibliotekos parodų salėje buvo atidaryta architekto, dailininko Albino Purio paroda „Plakatai sportui ir turizmui". Autoriaus nuomone, kitados tvirtas pozicijas Lietuvoje turėjęs sportui ir turizmui skirtas plakatas nūnai merdi, tad ši paroda – retro.

Vilnijos kraštotyrininkai ir Abonemento skyrius balandžio 23 d. surengė parodą „Vilnijos kraštas šiandienos žvilgsniu", kurioje parodyta naujausia literatūra ir A. Mickevičiaus bibliotekos parengta kompiuterinė duomenų bazė (www.vilnijosvartai.lt). Dokumentai ir archeologiniai tyrinėjimai kelia hipotezę, jog Vilnijos žmonės gali būti patys pirmieji Lietuvos teritorijos gyventojai. Šioje Lietuvos dalyje yra svarbiausi valstybės centrai: trys senosios sostinės – Vilnius, Trakai, Kernavė. Parodoje buvo gausu literatūros ir apie šio krašto dabartį, kurią buvo galima imti paskaityti į namus.

Austrų literatūros skaitykloje balandžio 20 d. skaitytojai aptarė Lucijaus Anėjaus Senekos knygą „Laiškai Lucilijui" (2009). Tai vienas iš žymiausių rašytinių antikos filosofinės ir etinės minties paminklų. Renginyje dalyvavo knygos vertėja Dalia Dilytė, žurnalistas kultūrininkas Tautvydas Kontrimavičius, daug klausytojų. Tai vienas iš Lietuvių literatūros vertėjų sąjungos projekto „Skaitome su vertėju" renginių, kurį globojo Lietuvos kultūros rėmimo fondas.

Balandžio 26 d. bibliotekos parodų salėje buvo atidaryta dailininko Romo Oranto iliustracijų paroda, skirta Nacionalinei bibliotekų savaitei. Autorius 1967 m. baigė Kauno dailės mokyklą, 1976 m. – Vilniaus dailės instituto grafikos specialybę, ilgą laiką dirbo meniniu redaktoriumi įvairiose leidyklose. Dalyvauja respublikinėse ir tarptautinėse iliustracijų trienalėse, parodose bei konkursuose, 1994–2009 m. pelnė per 25 įvairius apdovanojimus. Nuo 1995 m. – Lietuvos dailininkų sąjungos narys.

Balandžio mėnesio renginius užbaigė Vilniaus apskrities ir miesto bibliotekų darbuotojams bei kultūrologams 28 d. bendrojoje skaitykloje surengtas Romualdo Vytauto Rimšos anotuotos teminės chronologinės literatūros rodyklės (1950–2009) „Vilniaus apskrities viešosios bibliotekos istorija" pirmojo tomo pristatymas. Apie jos struktūrą ir ypatumus kalbėjo dr. Birutė Railienė, prof. Arvydas Pacevičius, dr. Kazimieras Račkauskas, buvęs VU kurso draugas Jonas Vytulis, knygos sudarytojas V. Rimša. Leidinio, skirto A. Mickevičiaus bibliotekos 60-mečiui, sutiktuvėms vadovavo bibliotekos direktorius Petras Zurlys, koncertavo solistas Tomas Vaitkus ir pianistė Vilma Pečiukonytė. Knygos leidybą rėmė Kultūros ministerija ir Vilniaus apskrities viršininko administracija.

Gegužės 11 d. Austrų literatūros skaitykloje įvyko antrasis Lietuvos kultūros rėmimo fondo globojamo Lietuvių literatūros vertėjų sąjungos projekto „Skaitome su vertėju" renginys – vokiečių rašytojo Hermanno Kurzke knygos „Thomas Mannas: gyvenimas kaip meno kūrinys" pristatymas. Dalyvavo vertėjas Antanas Gailius, literatūros kritikas Virginijus Gasiliūnas ir kt. Kalbėta apie rašytojo mįslingą asmenybę ir jo gyvenimą, kūrybą, estetines bei filosofines vertybes.

Rimantas Vyturys

ŽINIOS IŠ MIESTŲ IR RAJONŲ
Akmenė

Žmogaus buvimo žemėje prasmė. Viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta rajono laikraščio „Vienybė" redaktoriaus pavaduotojos Julijos Sejavičienės sudaryta knyga „Vitražas metų lange". Knygos sudarytoja pasakojo, kad ši knyga – apie būtąjį laiką ir save, apie darbą ir politinę veiklą, apie 32 darbo metus, prabėgusius Akmenės krašte, apie laiko sūkurius ir kelyje sutiktus žmones... Kitoje knygos dalyje – gyvųjų prisiminimai apie Amžinybėn išėjusią Akmenės rajono merę Eugeniją Meškienę. Knygoje paminėti ir bibliotekininkai. „Gerbiu bibliotekininkus, nešančius knygos šviesą", – rašė E. Meškienė. J. Sejavičienė pasakojo, kad, būdama mirties patale, merė gyveno prisiminimais apie krašto žmones, būsima knyga. „Toji knyga – tai paminklas jos gyvenimui ir darbui", – sakė knygos sudarytoja.

VB direktorė Zita Sinkevičienė pristatė kraštotyrinę spaudinių parodą „Žmogaus buvimo žemėje prasmė", taip pat skirtą rajono merės, biomedicinos mokslų daktarės, Lietuvai pagražinti draugijos Akmenės skyriaus pirmininkės, Lietuvos socialdemokratų partijos Akmenės skyriaus pirmininkės Eugenijos Meškienės 65-osioms gimimo metinėms paminėti. Šviesus E. Meškienės atminimas buvo pagerbtas tylos minute.

Viešoji biblioteka, miestų bei kaimų bibliotekos-filialai glaudžiai bendradarbiavo su Lietuvai pagražinti draugijos Akmenės skyriumi, kurio pirmininkė buvo E. Meškienė. Bibliotekininkai susibūrė į būrelį „Žemyna", buvo parengta renginių ciklas „Gimtinės kultūra". Jis apėmė spaudinių parodas, literatūrinės popietes, rašinių konkursus, pažintines ekskursijas po literatūrines vietoves, viktorinas, dailiojo skaitymo konkursus, leidybą, dalyvauta projektuose, gautas finansavimas. Išleistos knygos „Medžių ir krūmų brolijoje", „Lietuvos upės, ežerai lietuvių poezijoje, prozoje, tautosakoje", „Gėlės – Žemės džiaugsmas", „Akmenims prabilus". E. Meškienė padėjo išleisti knygas ir krašto literatėms P. Sarapinienei, J. Žukauskienei.

Renginyje dalyvavo ir prisiminimais apie Eugeniją Meškienę pasidalijo rajono meras